

høttarede Indenrigsminister vilde gaae ind paa en Bestemmelse, som nogenlunde kunde bøde paa Forholdet. Hvad der efter min Opfattelse af Sagen vilde være det Heldigste, er en fuldstændig Expropriation af Bandområderne; men det vil vistnok blive vanskeligt, jeg tør næsten sige umuligt, at faae dette sat igjennem ved det foreliggende Forslag. Jeg troer ogsaa, at man meget godt kunde træffe enkelte Bestemmelser, som for det Første kunde tilfredsstille den agerdyrkende Befolkning, der har Opmærksomheden særdeles henvendt paa den Nytte, Lovudkastet i den her omtalte Henseende kunde gjøre. Dersom man f. Ex. vilde tilstede Jordbrugerne at afbenytte Bandet paa visse Læder af Aaret, navnlig paa de Læder af Aaret, hvor Møllerne i Almindelighed have Overskud af Band, Foraar og Efteraar, dersom man vilde give en saadan indskrænket Tillægselse til at afbenytte Bandet, vilde det i de allerfleste Tilfælde tilfredsstille dem, som ville afbenytte Bandet; thi efter det Kjendskab, jeg har til Forholdene, er det netop paa de af mig nævnte Læder, at Jordbrugerne kunde have størst Nytte af at benytte Bandet. Ved Siden heraf opstaaer det Spørgsmaal: Vilde Bandområderne i de fleste Tilfælde lide noget Tab ved, at det tilstedes Jordbrugerne at benytte Bandet? Jeg troer, at det som oftest ikke vil være Tilfældet; jeg troer, at naar en lille Eiendom støder til et saadant Bandområde, som i Almindelighed er fremkommet ved, at Bandet siver igjennem Jorden fra Bæld, der ligger under Jordforpen, saa vil der, efter Nutidens Maade at overvåge paa, drages ligesaa meget Band fra Eiendommen, som der gaaer tabt ved at afbenytte Bandet til Overrisling. Man maa vel lægge Mærke til, at det er ligesaa godt i Jordbrugernes Interesse som i Møllernes at drage saa meget Band til sig som muligt, og jeg troer altsaa, saavidt jeg er localiseret i Forholdene, navnlig i den Egn, hvor jeg hører hjemme, at det ikke vilde forarsage saa store Tab, som man forestiller sig; men skulde dette være Tilfældet, skal jeg for mit Vedkommende være meget villig til at gaae ind paa, at Mølleren, hvor et saadant Anlæg bliver foranstaltet, og naar han ved uwillige Mænds Skjøn kan bevise, at han virkelig lider

noget Tab, skal have Erstatning derfor. Dette er jo maaskee en Bestemmelse, som man vanskeligt kan sætte igjennem; men det synes mig dog, at man, saavidt muligt, maa forsøge det, og jeg maa i det Hele slutte mig til de foresaaende Talere, der have erkjendt den samme Nødvendighed som jeg. Det er ganske afgjort, at Almeenvellet fordrer, at der maa gøres Noget; thi jeg vil f. Ex. sætte, at en Mand blot har en Lønde Land, som støder op til et saadant lille Bandområde, og som maaskee hidtil har været ganske øde, saa kan en saadan lille Eiendom maaskee, efterat Bandet er blevet anvendt derpaa ved Overrisling, sættes ved Siden af den allerbedste Jord; en Mand kan naturligviis have flere Lønder Land, og jo større den Strækning er, hvorover et saadant lille Bandområde kan gaae, desto større vil naturligviis ogsaa Tabet være. Nu vil jeg dog henstille til det ærede Thing, om det ikke er i høi Grad ubilligt, at en Mand saaledes rolig skal see paa, at en Deel af hans Indtægter løber forbi hans Eiendom og ned forbi Mølleren uden i mindste Maade at komme ham tilgode, og dette er efter min Formening et Hensyn, som man ikke maa tabe af Sigte. Det er af saa stor Interesse saavel for den mindre som for den større Jordbruger, at der efter min Formening absolut maa gøres Noget i den Retning, thi man maa vel lægge Mærke til, at de fleste mindre Bandområder i Almindelighed have deres Udspring ved Bandområder, og altsaa vil denne Paragraph tabe det Meste af sin Betydning, da den bestaaende Lovgivning jo tilsteder Møllerne fuldkommen Brug af Bandet. Der har nemlig i min Egn allerede reist sig Sager af den Bestaaenhed, som ogsaa for Dieblisset versere for Domstolene, og jeg er vis paa, at mangfoldige af samme Slags ville reise sig, thi selv om man ogsaa siger til en Mand, der speculerer paa saadant Anlæg, at det ikke gaaer an, da Mølleren lovlig kan gjøre Fordring paa, at Bandet skal gaae i sit naturlige Løb, saa faaer man ofte til Svar: ja, men maa jeg da ikke benytte hver Deel af min Eiendom, og Bandet løber over min Eiendom; jeg statter af Grunden, jeg mener ogsaa jeg statter af Bandet, og han troer altsaa at være fuldkommen berettiget til at gjøre sin Ager